

9.06.2022

NATO-udvidelsen er et markant bidrag til Danmarks sikkerhed

For første gang siden 1945 er de nordiske lande med i samme forsvarsalliance og vil dermed have en større stemme i NATO.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Denne kommentar blev bragt på Altingets hjemmeside den 9. juni 2022.

I forbindelse med at Finland og Sverige officielt har søgt om optagelse i NATO, er det blevet drøftet, hvilken betydning udvidelsen vil få for dansk sikkerhed. En forsker har vurderet, at udvidelsen ikke vil få den store reelle betydning for dansk sikkerhed.

Det er tilmed blevet hævdet, at udvidelsen ikke giver en markant forbedring af Finlands og Sveriges egen sikkerhed. Analysen var, at de to landes i forvejen tætte forhold til NATO betød, de kunne forvente støtte fra USA, hvis Rusland truede dem.

Jeg tillader mig at være uenig i begge udsagn. Når de to lande bliver optaget – og det kommer til at ske – giver det et kæmpe rygstød til både Danmarks, Sveriges, Finlands, Norges, Baltikums og Polens sikkerhed. Lad os se på, hvorfor det er konklusionen.

Den militære balance i Østersøen er vendt på hovedet

Vi kan starte med at skrue tiden et halvt år tilbage. Det var små tre måneder før Putins invasion af Ukraine, mens langt de fleste – jeg selv inklusive – ikke for alvor troede, at Putin vitterlig ville kommandere sine generaler til at forsøge at afsætte Præsident Zelensky i Kyiv og erobre Ukraine. Da udkom FE's årlige risikovurdering, nu kaldet "Udsyn".

En af FE's helt centrale vurderinger lyder: "Rusland er militært overlegen i Østersø-regionen i den første fase af en konflikt" i forhold til NATO. FE vurderer desuden, at spændingerne i Østersøen vil fortsætte, og at Rusland er mistroisk over for Danmark. FE konkluderer, at Rusland ikke søger en direkte militær konflikt med NATO, men at russisk mistillid og beslutningsproces skaber stor risiko for fejltagelser og utilsigtet militær eskalation.

Det var hovedtrækkene i risikobilledet omkring Østersøen for godt et halvt år siden. Til grund for FE's vurderinger lå givetvis bl.a., at dansk forsvar på mange måder er nedslidt, samt at de baltiske lande og Polens kapacitet heller ikke ville være et match i forhold til Rusland. Derudover var mulighederne for at tilføre forstærkninger fra de øvrige NATO-lande en stor udfordring i tilfælde af en konflikt i f.eks. et af de baltiske lande.

Alle de forhold vender den kommende udvidelse med Finland og Sverige på hovedet. Det er to særdeles kapable og kompatible forsvar, der kommer ind i alliancen. Som eksempel har Finland en veludrustet stående styrke på 20.000 og en reserve på over 200.000 soldater, der kan mobiliseres på kort tilkald.

Østersøen vil fremover være domineret af NATO. Bornholm ligger ikke længere alene i NATO's frontlinje. Mulighederne for at tilføre forstærkninger til de baltiske lande i tilfælde af en konflikt er også blevet langt bedre. Når FE om et halvt år igen laver sin risikovurdering, kommer Rusland ikke til at stå som den "militært overlegne" part i Østersøen.

█ Musketer-eden er nøglen

I NATO's musketer-ed ligger som bekendt en uomtvistelig gensidig forsvarsforpligtelse. Den afskrækker potentielle aggressorer. Finland og Sverige har vurderet, at den afskrækkelse, der ligger i musketer-eden, var nødvendig set i lyset af et stadig mere aggressivt Rusland.

De to lande har taget bestik af situationen i Ukraine og vurderet, at et tæt partnerskab med NATO med mulige tilsagn om at komme dem til undsætning i tilfælde af konflikt ikke længere var tilstrækkeligt. NATO er endnu aldrig blevet angrebet af en statsaktør konventionelt eller nukleart. Empirien taler dermed for sig selv.

I forhold til Danmarks og hele Østersø-regionens sikkerhed betyder forbedringen af NATO's styrkeforhold, at risikoen for konflikt i f.eks. Baltikum falder. Siden Ruslands annektering af Krim og løsrivelse af dele af Donbas i 2014 er der blevet kigget meget nøje på risikoen for "små grønne mænd" i de baltiske lande.

Når udvidelsen er på plads, er NATO ikke længere vil være Rusland militært underlegen i starten af en konflikt i Østersøområdet. Dermed er risikoen for, at Danmark og det øvrige NATO bliver involveret i en konflikt i Baltikum væsentligt reduceret.

█ Norden og Østersø-landene bliver en magtfaktor i europæisk sikkerhed

Politisk byder Finlands og Sveriges entré i NATO også på nye muligheder. For første gang siden 1945 er de nordiske lande med i samme forsvarsalliance og vil dermed have en større stemme i NATO. Denne stemme kan desuden blive endnu større i lyset af det klare interessefællesskab, vi har omkring Østersøen sammen med de baltiske lande og Polen.

Europæisk sikkerhed er ikke gjort med Nato. Finland, Sverige og endog Norge har alle deltaget i EU's forsvarssamarbejde. Når jeg har talt med nordiske kolleger og diplomater, udtrykte de alle et inderligt ønske om, at Danmark skulle gøre op med forsvarsforbeholdet ved folkeafstemningen den 1. juni.

Finland og Sverige søger ind i Nato, da det medlemskab adresserer deres behov for territoriell sikkerhed. Samtidig har de også set et stort behov for at deltage i og udvikle EU's forsvarsdimension, da EU løser opgaver, som Nato ikke kan.

Med den klare danske beslutning om at afskaffe forsvarsforbeholdet kan vi nu være med til at styrke den nordiske stemme i både EU's forsvarssamarbejde og i Nato. Det er godt nyt for både sikkerheden i vores nærområde og i forhold til nordiske sikkerhedsinteresser på globalt plan.